

MÁRIA INFÓ

Balatonmárfürdő Község Önkormányzatának havonta, elektronikusan megjelenő kiadványa

Mária Napok '24 2024. július 26-28.

XL. Nemzetközi Fúvószenekari Találkozó Balatonmárfürdő

Július 26. (péntek)

- 10:00 Fúvós koncert a Csillagvirág Művészeti Óvodában
- 11:00 Ünnepi testületi ülés az Auleben-i testvértelepülés 20. éve fennálló kapcsolatának tiszteletére
- 16:00 Fúvószenekarok a Balaton vízében – Balatonmárfürdő szabad strandjain
- 19:00 Nyitóünnepség
- 19:00 Balaton M & K Fúvószenekar és vendégeinek fúvós gálaestje a Központi strand szabadtéri színpadán

Július 27. (szombat)

- 10:00 Menetzene – Fúvószenekari Találkozó résztvevőinek felvonulása a Hajóállomási szabad strandtól a Központi strandig, ezt követően, fúvós térzene kavalkád Balatonmárfürdő különböző helyszínein
- 14:00 Leucz Károly festőművész kiállításának megnyitója (Helytörténeti Gyűjtemény és Galéria)
- 15:00 Fúvószenekarok a Balaton vízében – Balatonmárfürdő Központi strand
- 16:00 Hetényi táncsoport bemutatója
- 17:00 XL. Nemzetközi Fúvószenekari Találkozó résztvevőinek közös térzenéje a Központi strandon
- 19:15 Dunakeszi Jazz Klub koncertje
- 21:00 Lantos Gábor & LA – NO – LIVE EGYÜTTES-sel zenés-táncos party

Július 28. (vasárnap) – Balatonmárfürdő FALUNAP

- 10:00 Fúvós térzene kavalkád Balatonmárfürdő különböző helyszínein
- 16:00 Menetzene – XL. Nemzetközi Fúvószenekari Találkozó résztvevőinek felvonulása a Kikötőtől (Hajóállomási strandtól) a Központi strandig
- 16:45 Balatonmárfürdő Táncklub fellépése
- 17:00 Balatonmárfürdői Ifjú Polgárok ünnepélyes avatása, kitüntető címek átadása
- 17:30 XL. Nemzetközi Fúvószenekari Találkozó résztvevőinek közös térzenéje
- 21:00 Kalapács József és az Akusztika zenekar nagykoncertje
- 23:00 Tűzszonglőr előadás

Kísérőprogramok:

- Július 27. (szombat)
14:00 Ugrálóvár a Központi strandon
- Július 28. (vasárnap)
14:00 Interaktív előadás a motorsportok népszerűsítésének céljából

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Balatonmárfürdő Község Önkormányzata

Tájékoztató Képviselő – testület munkájáról

Balatonmárfürdő Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2024. május 16-án rendkívüli, nyilvános ülést tartott a Községháza emeleti tárgyalótermében.

Balatonmárfürdő Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az alábbi pontokba foglalt határozatot hozta a Csillagvirág Művészeti Óvoda működésének ügyében:

1. Balatonmárfürdő Község Önkormányzata elkötelezett, a tulajdonát képező Csillagvirág Művészeti Óvoda működési problémáinak megoldásában. A kialakult helyzet megnyugtató megoldásáért felelőséget vállalunk.
2. Előzetes egyeztetések alapján kérjük, hogy a Marcali Óvoda Központ vezetője bízta meg Móri Erika óvoda pedagógust a Csillagvirág Művészeti Óvoda vezetésével, 2024. augusztus 1-től.
3. Balatonmárfürdő Község Önkormányzat Képviselő-testülete a megismert információk birtokában hosszú távon garantálja az óvodai három csoport létszámarányos finanszírozását.
4. Amennyiben Balatonkeresztúr Község önkormányzata továbbra is igénybe veszi a Csillagvirág Művészeti Óvoda szolgáltatását, a három csoport finanszírozásával kapcsolatos döntést hozza meg.
5. A Marcali Óvodai Központ vezetője a megbízott új vezetővel egyetértésben tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a következő nevelési évben a pedagógiai program alapján a három csoportba beiratkozott gyerekek, magas szakmai színvonalú ellátást kapjanak. Ennek megfelelően a lehető legrövidebb idő alatt kezdődjön meg az óvoda kapacitásával összhangban a humán erőforrás felvétele, megfelelő nevelőtestület felállításának folyamata az elkövetkező nevelési évre.
6. A Balatonkeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testületének döntése után a működés egyéb feltételeit együttműködési megállapodás keretében rögzítik Balatonkeresztúr Község Önkormányzatával, 2024. május 30-ig.

Balatonmárfürdő Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2024. június 27-én rendkívüli, nyilvános ülést tartott a Községháza emeleti tárgyalótermében.

Balatonmárfürdő Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2024. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatására pályázatot nyújtott be a Magyar Államkincstár felé. A képviselő-testület meghatalmazta a polgármestert az állami támogatás igénylésének benyújtására és a pályázattal kapcsolatos teendők lebonyolítására.

Balatonmárfürdő Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Csillagvirág Művészeti Óvoda költségviselésének tárgyában készült mellékelt megállapodás tervezetet megismerte, és elfogadta. Felkérték a Polgármestert a szerződő fél részére továbbítsa.

Balatonmárfürdő Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a „Balatonmárfürdő Vízisport Egyesület bérleti díj ügye” tárgyú előterjesztést és az alábbi döntést hozta:

A Képviselő-testület a Balatonmárfürdői Vízisport Egyesület részére a Balatonmárfürdő 1612 hrsz ingatlanon mindösszesen 700 m² terület használatát a továbbiakban bérleti díj megfizetéséhez köti, melynek összege 2024. évben bruttó 100.000 Ft.

Továbbá a bérleti díj - a várható időközi pénzromlás ellentételezéseként – évente korrigálásra kerüljön a KSH által közzétett éves általános inflációs ráta mértékével.

A Képviselő-testület felhatalmazta a Polgármestert az előterjesztés mellékletét képező V. számú módosító okirat aláírására.

Balatonmárfürdő Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Ronczai Zoltán József ev., mint az önkormányzat tulajdonában álló **Balatonmárfürdő belterület 1175/3 hrsz alatt felvett Hullám utcai szabad-strand megnevezésű ingatlanon 50 m² termértékű terület** bérlőjének kérelmét megismerte és a bérleti szerződés 4.) pontjában foglalt bérleti díj módosítására tett javaslatát nem támogatta. Lehetőséget biztosított azonban fizetési könnyítésre, a szerződéstől eltérően, az inflációval és Áfával megemelt bérleti díj 2 részletben történő megfizetésére az alábbiak szerint:

2024.07.01.-ig:	382
200,- Ft + 27% áfa = 485 394,-Ft	
2024.08.10.-ig	382
200,- Ft + 27% áfa = 485 394,-Ft	

Felhatalmazta a polgármestert a szerződés fentiek szerinti módosítására.

Balatonmárfürdő Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Balatonmárfürdő Község Önkormányzata tulajdonában lévő, Balatonkeresztúr 550 hrsz-ú ingatlan vonatkozásában a területhasználati szerződés tervezetét megismerte, és az átjárási lehetőség biztosítás kiegészítéssel elfogadta. Felhatalmazta a Polgármestert a szerződés megkötésére Fábsics Péter 8725 Iharosberény, Csurgói u. 41. szám alatti lakossal.

A Képviselő-testület a rendkívüli üléseket leszámítva, június – július hónapokban ülészsünetet tart. A Képviselő – testület soron következő ülése 2024. augusztus 12-én lesz, (Helyszín: Községháza, Balatonmárfürdő, Gróf Széchényi Imre tér 9.) **melyre a meghívót az ülés előtt a honlapon közzétesszük. Az ülések helye: Községháza, Balatonmárfürdő, Gróf Széchényi Imre tér 9., melyre a meghívót az ülés előtt a honlapon közzétesszük. A képviselő- testületi ülések – a zárt ülések kivételével – nyilvánosak, azokon bárki részt vehet. A testületi ülésről készített jegyzőkönyvek megtekinthetők a hivatalban, illetőleg a: www.balatonmariafurdo.hu honlapon.**

Friss és hiteles információk kérjük kövesse honlapunkat!

Galács György sk.
polgármester

Kultúra

BIRÓ ZOLTÁN KÖNYVBEMUTATÓJA BALATONMÁRFÜRDŐN

Balatonmárfürdő Község Önkormányzata és a Balatonmárfürdői Helyi Értéktár Bizottsága az Őszi Idő Klub partnerségével az Andrassy Mária Közösségi Házban könyvbemutatót tartott. A 2024. június 25-i eseményen a szép számban megjelent hallgatóság előtt Biró Zoltán marcali író mutatta be a könyveit. A szerző 2013 óta jelenteti meg történeti források felhasználásával készülő kalandregényeit, amelyek a magyar történelem egy-egy kiemelkedő korszakában, jellemzően a környékünkön játszódnak. A szerző többek között „A kard nyomában” (2016), „A szitári ezüst” (2017), „Az örökség” (2018) című művek alkotója.

„Az inas” (2019) annak a Hikman Bélának a műhelyében is játszódik, akinek Balatonmárfürdőn a Keszeg utcában ma is áll a múltakatos munkákkal díszített villája. Biró Zoltán legutóbbi könyvei „Az ismeretlen betyár” (2023) és „Az utolsó Corvin” (2024) voltak.

A könyvbemutató végén a kötetekből kedvezményesen lehetett vásárolni és a szerzővel dedikáltatni példányokat.

Huszár Mihály
történész

VALÓSÁG ÉS ÁLOM TÁLOSNÉ VILOÁNYI MIMI KIÁLLÍTÁSA BALATONMÁRIÁN

Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata a Balatonmáriaifürdői Helyi Értéktár Bizottsággal együttműködve a Helytörténeti Gyűjtemény és Galéria kiállítótermében, a Községházán képzőművészeti tárlatot rendezett, amely a közel két évtizedes hagyomány folytatásaként, a nyári szezon első időszaki kiállítása is egyben.

A felkért alkotó Tálosné Violányi Mimi, festőművész, aki a VALÓSÁG ÉS ÁLOM című tárlatával immár másodszorra mutatkozott be Balatonmárián. Mimi somogyi származású, ma is kötődik a megyéhez, elsősorban Gyékényeshez. Több mint harminc éve kezdett el festeni, a mesterének Szabados János Munkácsy-díjas festőművészt tartja. A kiállított félszáz kép a festő utazásainak, érzéseinek, mindennapjainak a témáit mutatja be, amelyek révén megismerhetjük világát, a művészet által kifejezett érzéseit. A megnyitón a barátait, a máriai és a kereszturni érdeklődőket köszöntötte Huszár Mihály a gyűjtemény

vezetője, a kiállítás rendezője. A kiállítás megnyitó különleges, lélekemelő hangulatáról Mimi barátai gondoskodtak. A tárlatot megnyitotta és Mimi családjának üzenetét felolvasta az egyik barátja, Fürstné Panni. Berkes József és Németh Julianna versekkel járult hozzá a megnyitó emelkedett hangulatához. Dóka Attila zenész, dalszerző gitáron adott elő néhány dalt, amelyben közreműködött Vaskó Makka énekes.

A tárlat július 24-ig látogatható, csütörtök és vasárnap, 17 és 19 óra között.

Huszár Mihály
történész

Pálfi Attila

„Balatonmárfürdőért Kitüntető Cím”

Pálfi Attila a Florida Fagyizó megálmodója, alapítója, tulajdonosa. Még gyermekként 1969-ben került Balatonmárfürdőre, majd a diákéveket követően egy kis kitérővel, 1993 júniusában nyitotta meg üzletét - még a régi helyen - a Rákóczi u. 87-ben, egy bérelt ingatlanon. Az első 10 év a tanulás időszaka volt. 2004 év lett vállalkozása történetének első nagy mérföldköve, amikor a szomszéd telket megvásárolva, az akkori kornak megfelelő modern üzletet épített. Onnantól nem volt megállás. Az üzlet folyamatosan fejlődött, az épületet többször felújította, szakmailag sokat tanult, a fagyaltkonyháját a legmodernebb gépekkel szerelte fel. Csapatával az elmúlt 10 évben rendszeresen vettek részt fagyaltversenyeken. A Balaton fagyija díjat 3-szor nyerték el, ugyanezen a versenyen 5-ször lettek különdíjasok. Országos Fagyaltversenyeken szereztek aranyérmeket, ezüstérmeket. 2023-ban az aranyérem mellett az ország legjobb Fagyizója a balatonmárfürdői Florida Fagyizó lett.

A sok elismerés, díj természetesen a média figyelmét is felkeltette, rendszeresen szerepelnek tv-műsorokban, ezzel is viszik mind az üzlet, mind a település Balatonmárfürdő jó hírnevét! Kimagasló szakmai tudásával, eredményeivel, országos elismertségre tett szert. Környezetünk hasonló vállalkozásaira is nagy hatással van, a helyi minőségi verseny Balatonmárfürdőt fagyalt nagyhatalommá tette.

KUTATÁS: A BALATONI TÉRSÉG NÉPESSÉGÉNEK, VENDÉGKÖRÉNEK, ÉPÍTKEZÉSEINEK ALAKULÁSA

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ) állandó népessége mintegy tíz éves csökkenési periódust követően az elmúlt fél évtizedben stabil növekedési pályára állt, ugyanakkor gyorsuló ütemben öregszik - a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Társadalomtudományi Kutatócsoportjának 2024 tavaszán közreadott jelentése szerint. Kedvező jelenség, hogy a kereskedelmi szálláshelyeken fokozatosan bővül főszezonon kívüli forgalom aránya, de figyelemre méltó, hogy a legtöbb lakásépítést magukénak tudó tóparti városok népessége jelentősen csökken.

A BKÜ állandó népessége a KSH elérhető legfrissebb, **2022. évi adatai alapján 273 530 fő, a lakónépesség száma 259 837 fő.** A pandémiás időszakban állandó lakóhelyként, és tartózkodási helyként is jelentősen növekedett a Balaton térségének vonzereje, viszont a járványidőszak elmúlásával ez a jelenség is visszafogottabbá vált az adatok szerint. A 2020-2021-ben kiugró beköltözési szám a 2015 óta eltelt időszak átlaga közelébe csökkent 2022-re. A 180 települést magába foglaló térségben tapasztalt népességnövekedés meghatározó része a a 44 parti és partközeli településhez kapcsolható.

Kétszer annyi a nyugdíjas, mint a pályakezdő

A Balaton térségében, ahogyan országosan is, a születések és a halálozások egyenlege évtizedek óta negatív, vagyis többen halnak meg a térségben élők közül, mint ahányan születnek. Tartós időtrend vizsgálatok alapján az üdülőkörzet Veszprém vármegyei alrégiójában a legkedvezőbb a természetes népességváltozás értéke, de ez is csak relatív kedvezőséget jelent, hiszen mindössze csak annyi mondható el, hogy itt csekélyebb az élve születések és a halálozások egyenlegéből adódó népességveszteség. Ezzel párhuzamosan a lakosság nagymértékű öregedése figyelhető meg. A 100 fiatakkorúra jutó időskorúak száma a 2005-évi 119 főről 2022-re 197 főre növekedett, vagyis lényegében

kétszer annyian élnek nyugdíjas korúak a Balaton térségében, mint életkezdő fiatalok. Az öregedési index települési értékei jellemzően a Balaton-parthoz közeledve növekednek.

A Központ Statisztikai Hivatal Balaton Kiemelt Üdülőkörzetre végzett népesség-előreszámítása néhány évvel ezelőtt megállapította, hogy a térségben 2062-re mindössze 184 ezer állandó lakos marad, nagyjából egy aktív korúra jutó egy, jellemzően időskorú eltartott állampolgárral - amennyiben a népesedési viszonyokat nem befolyásolja jelentős külső hatás.

Iskolai végzettség

A Balaton térségében élő népesség iskolai végzettség szerinti struktúrája hasonló az országoshoz. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma csökken, az érettségizettek és a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezőké arányaiban jelentősen növekszik.

Több a bevándorló, akikkel öregszik a népesség

Az üdülőkörzetre jellemző, hogy a népességfogyás ellenére nem csökken a népessége, ami annak köszönhető, hogy több a bevándorló, mint az elvándorló. Az üdülőkörzet hivatalos létrehozásától (2000. év) áttekintve a belföldi vándorlási adatokat 23 naptári évből csupán 2006 és 2010 között, illetve 2014 évben volt negatív a térség teljes vándorlási egyenlege. A beköltözők életkora a népességben öregedést fokozó hatást fejt ki, miközben a munkaképes korú lakosság száma fokozatosan csökken.

2014 és 2024 között összesen mintegy 26 ezer fővel csökkent az aktív korú, 15-64 éves lakosság száma az üdülőkörzetben, ami egy Siófok méretű város teljes lakosságszámával egyenértékű!

A munkaerőpiacon évtizedes távlatban kialakult kedvező folyamatokat szakította meg a koronavírus-járvány, amely a foglalkoztatás mértékének csökkenését és a munkanélküliség újólagos, átmeneti emelkedését eredményezte. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben számottevő munkaerő-piaci anomáliák bontakoztak ki 2020 során a szálláshelyszolgáltatás és vendéglátás területén. 2023-ra azonban a koronavírus-járványt megelőző időszak kedvező munkanélküliségi helyzetképe rendeződött vissza. Az éves átlagos munkanélküliség értéke 2023-ban 3,8 %- volt a kiemelt térségben, ami bő két évtizedes időtávban a második legkedvezőbb adat. További pozitívum, hogy a pályakezdő munkanélküliség szinte ismeretlen fogalom a Balaton térségében.

A vendégforgalom alakulása

A térség egyik legfontosabb gazdasági szektora a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás. A vendégforgalom döntő hányada a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás forgalmában generálódik, de a regisztrált üzleti, vagy korábbi definíciós fogalomként magán-szállásadás vendégforgalma is számottevő.

A koronavírus-járványhullámok lecsengését követően, 2022 év során a kereskedelmi szálláshelyek teljes vendégforgalma visszatért a pandémia előtti, 2019 éves szintre, közel 1 923 000 vendéget regisztráltak. 2023 év során tovább erősödött az üdülőkörzet vendégforgalma, a vendégek száma meghaladta a 1 953 000 főt. Ugyanakkor a KSH adatai szerint a 2022 évihez képest 2023-ban mintegy 40 ezer fővel mérséklődött a belföldi vendégforgalom, azonban több mint 65 ezer fővel nőtt a külföldi vendégek száma.

Így változott a külföldi-belföldi vendégek aránya

Az ezredforduló évében a külföldi vendégek aránya meghaladta a belföldiekét kereskedelmi szálláshelyeken a térségben, és a 2002-es évben és fele-fele arányban oszlottak meg a külföldi és a belföldi vendégek. A 2010-es évtized első felében kialakult a 25-75 %-os külföldi-belföldi vendégrészesedés a Balaton körül. A pandémia átmenetileg megborította ezt az arányt, amely annak elmúltával azóta újra hasonló értéket mutat.

2023-ban a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma újra meghaladta az 1,5 milliót, a belföldieké pedig 4 millió közelében állt. Ez utóbbi a vendégszám visszaesésével párhuzamos, kismértékű visszaesést jelent a 2022 évihez képest, amikor a belföldi vendégéjszakák száma több mint 4,1 millió volt az üdülőkörzetben.

A kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált vendégek átlagos tartózkodási ideje hosszú ideje csökkenő

tendenciát mutat a Balaton térségében, aminek legfőbb oka a külföldi vendégek átlagos tartózkodási idejének rövidülése. A belföldi vendégek a hosszabb tartózkodás helyett inkább a gyakoribb látogatást preferálták. Kedvező jelenség, hogy a kereskedelmi szálláshelyeken fokozatosan bővül főszezonon kívüli időszak részesedése a regisztrált vendég- és vendégéjszakaszámokban.

A KSH több mint 40 országra közöl részletes forgalmi adatokat a kereskedelmi szálláshelyeken megforduló vendégek küldőországáról. A regisztrált vendégek elsősorban többsége, mintegy 97-98 %-a Európából érkezik a Balatonhoz. Ezen belül Németország, Csehország, Szlovákia, Ausztria és Lengyelország a kiemelt küldőország.

Építkezések az üdülőkörzetben

Magyarország lakásállománya hosszú ideje növekvő tendenciát mutat. A lakások számának növekedése a Balaton térségében is töretlen, az ország teljes lakásállományának mintegy 3 %-át alkotja. Ez 2022-ben 138 511 lakást jelentett, ami minden korábbinál magasabb szám. A növekedés főként a parti zónát érinti.

Összességében 2013-tól 2022-ig több mint 10 ezer új lakás és üdülőingatlan épült a térségben, melyek területi eloszlása egyenlőtlen.

A lakások számának növekedésében a vízközelség a döntő tényező. Míg a parti és partközeli települések lakásállománya a 2001 évi 62 ezer körüli szintről közel 88 ezerre növekedett, a háttérzónában 42-43 ezerről csak közel 51 ezerre nőtt.

Települési szinten vizsgálva az elmúlt 5 év lakás és üdülőépítkezéseit, alapvetően a városok hangsúlyai bontakoznak ki. A városokon belül elsősorban Siófok és Keszthely dominál. A lakásépítkezési beruházások legnagyobb nyertese Siófok városa. Siófok lakás ingatlanjainak száma 2001-ben még 10 ezer alatt volt, 2011-ben mintegy 13 ezren állt, 2022-ben viszont már több mint 15500 lakás alkotta a város lakásállományát. Figyelemre méltó, hogy miközben Siófokon és Keszthelyen évről évre növekszik a lakásállomány, mégis népességet veszítenek, egyre kevesebben élnek állandó lakosként ezekben a városokban.

A cikk forrása:

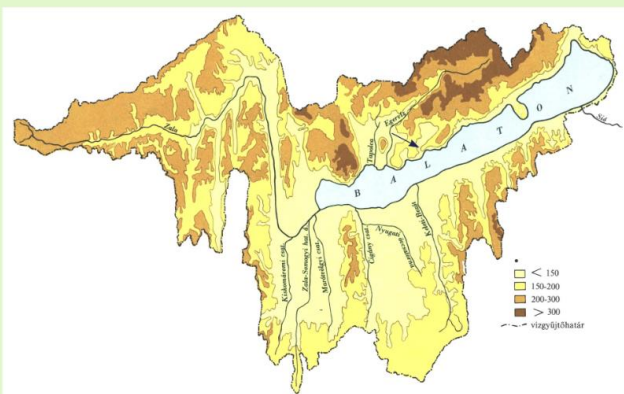
<https://www.hirbalaton.hu/kutatas-a-balaton-i-terseg-nepessegenek-vendegkorenek-epitkezeseinek-alakulasa/>

A BALATON VÍZGAZDÁLKODÁSÁNAK MÚLTJA

A Balaton Közép-Európa legnagyobb sekély, édesvízű tava. Kellemes klímája, szép környezete, kedvező morfológiai adottságai következtében az idők során hazánk **legfontosabb üdülőterületévé, az idegenforgalom fő vonzerejévé vált. A napsütéses órák száma évente a 2000 órát is meghaladja.** Vize selymes, lágú, **oxigénben dús, kalcium-, magnézium-hidrokarbonátos.** A víz hőmérséklete a sekély mélység miatt gyorsan követi a levegő hőmérsékletét, így nyaranta nem ritka a **23-25 °C víz hőmérséklet sem. A vízgyűjtő terület 152 települése közül 41 fekszik közvetlenül a vízparton.** Nyugatról kelet felé haladva elméletileg négy medencére osztható, ezek a keszthelyi, szigligeti, szemesi, siófoki medence.

A Balaton és vízgyűjtő területe (5775 km²)

A Balaton felülete ma üzemvízszintnél közel 600 km², térfogata 2,00 km³ (2 milliárd m³). A szinte teljesen hazánk területén fekvő vízgyűjtő területe mintegy 10-szerese a tó felületének, 5776 km². Vízgyűjtője 3 fő részre osztható, így az északi (1100 km²), a déli (1454 km²) és a nyugati - Zala - (2622 km²) vízgyűjtőre.

Nyílt víztükör a keleti, siófoki medencében, legjelentősebb tápláló vízfolyása a **Zala, amely a tó vízutánpótlásának 45 %-t szállítja.** A Keszthelyi-

öbölbe torkollik, aminek területe csak 6,4%-a, térfogata 4,3 %-a a tó egészének. Az öböl sajátos áramlási viszonyai miatt itt a víz tartózkodási ideje hosszú.

A múlt század közepéig a Balaton vízszintjét **gyakorlatilag a klimatikus viszonyok határozták meg, a vízjáték 3-5 m-t is kitehetett. A legmagasabb vízállás 3-4 m-rel a mai fölé emelkedett, ezért a tó területe a mainál lényegesen nagyobb volt.** Ez időben a tó körül, a változó vízállásnak megfelelően, nagy kiterjedésű mocsarak voltak. A XIX. század első felétől tettek kísérleteket arra, hogy a Sió-csatorna- és zsilip kiépítésével a tó vízszintváltozásait kézben tartásuk, szabályozzák. Ezek a törekvések 1863-ban vezettek célhoz, amikor a Déli-Vasút Társaság a tó déli partján vezető Budapest-Fiume vasútvonal védelme érdekében megépítette a Sió-zsilipet. **Ezzel a vízszintet jelentősen süllyesztették, a tó térfogatát a korábbi felére csökkentették. Ily módon a tó körüli mocsarak (a Zala-folyó alsó szakaszán is) gyakorlatilag szárazra kerültek, a szabad vízfelületek eltűntek.**

Az utóbbi évtizedekben az élővizek minőségének romlása az egész világon felgyorsult. A civilizáció fejlődésével együtt jár a fokozott vízhasználat, de minden egyes emberi tevékenység, így a környezetszennyezések hatása is megjelenik a vizekben. **A látványos változás világszerte elsőként a sekély, édesvízű tavakban - így a Balatonban is - jelentkezett, de ma már közismert a folyók, tengerek és a felszín alatti vízkészletek szennyezettsége is.** Tavaink vízminőség romlása elsősorban a **szervetlen növényi tápanyagok feldúsulása által kiváltott eutrofizációra vezethető vissza.** A kedvezőtlen változások elsősorban klimatikus hatásoknak és a sekély állóvíz esetében a **párolgásból adódó vízvesztés miatti betöményedésből adódnak.**

Az 1960-as évek elejétől a Balaton környékén lezajló nagymértékű turisztikai, ipari és mezőgazdasági fejlődés fontos szerepet játszott a Balaton vízminőségének romlásában. Megnövekedett a tó külső - vízgyűjtőről származó - tápanyag terhelése, amely a belső terhelés növekedését, a szerves tápanyag felhalmozódását idézte elő. Ennek következtében nagymértékű eutrofizációs folyamat indult meg. Az eutrofizáció különösen a tó nyugati, keszthelyi medencéjében volt intenzív. A Balatonba érkező nagy tömegű nitrogén és foszfor - mint fontos növényi tápanyagok - hatására sokszorosára növekedett az algaprodukciónak, a víz egyre nagyobb mértékben kezdett "bezöldülni". Gyakoriakká váltak a kékalga "vízvirágzások", a parti zónában bakteriális problémák jelentkeztek, jelentős mértékben nőtt a toxikus

kékalgák előfordulási valószínűsége. **A vízminőség a 70-es évek végére érte el azt az állapotot, hogy hathatós intézkedéseket kellett tenni a tavat érő szennyezések csökkentése érdekében.**

A kedvezőtlen folyamatok miatt sürgős beavatkozásokra volt szükség. **A Balaton első átfogó vízgazdálkodási koncepcióját 1971-ben dolgozták ki, majd 1983-ban a kritikussá váló vízminőség hatására olyan Balatoni Vízgazdálkodási Fejlesztési Program (BVFP) készült, mely a fejlesztési feladatokat a vízminőség javításának rendelte alá. Alapelvei mind a mai napig megállják a helyüket.**

A Balatont érő terhelés jelentős mértékben lecsökkent, a parti települések gerinccsatorna hálózata és a szükséges szennyvíztisztító kapacitás jórészt kiépült. Megvalósult a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer (KBVR) I. üteme, amellyel sikerült a Zala vízgyűjtőjéről érkező terhelés nagyobbik részét visszafogni.

A Magyar Tudományos Akadémia szakmai bizottsága a BVFP felülvizsgálata során a szennyezés-csökkentő intézkedéseknek az egész vízgyűjtő területre való kiterjesztését javasolta. A konkrét terv a Balatoni Intézkedési Terv (BIT) formájában 1994-ben született meg a Balaton védelmére és vízminősége javítására.

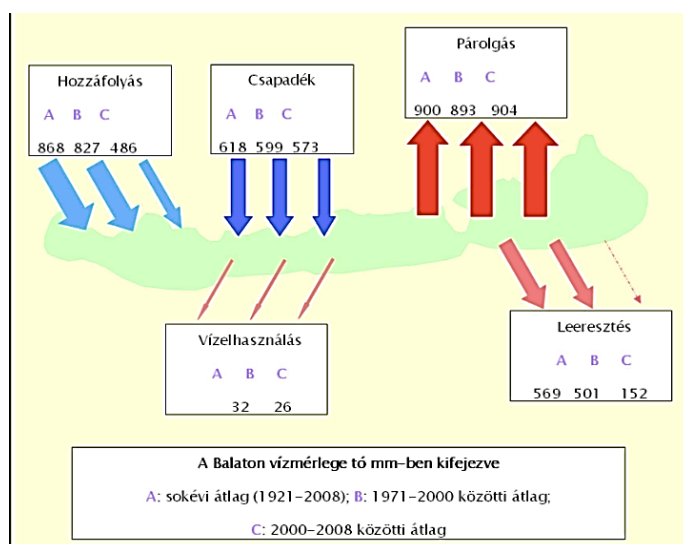
Köszönhetően ezeknek az intézkedéseknek az elmondható, hogy napjainkban a Balaton vízminősége jó minőségű, és viszonylag alacsony az algaszám.

A BALATON VÍZHÁZTARTÁSA

A tó vízmennyiségének időbeli változását a vízháztartást befolyásoló természeti tényezők együttesen határozzák meg. A vízháztartási folyamatok

eredője a tó vízállásának változásában mutatkozik meg.

A Sió-zsilip többszöri átépítése, Sió-meder a vízlevezető- képességének bővítése lehetővé tette a vízszintszabályozás fokozatos módosítását, amely a szabályozási sáv fokozatos szűkítését és emelését jelentette. **A Balaton vízháztartási tényezőinek alakulásáról 1921 óta állnak rendelkezésre megbízható számítások és ezek alapján készített havi és évi vízmérlegek. A Balaton vízháztartási mérlegének bevételi oldalán a tó felületére hulló csapadék és a hozzáfolyás (mintegy húsz időszakos és harminc állandó vízfolyás, amelyek közül legnagyobb a tó hozzáfolyásának mintegy felét adó Zala folyó) szerepel. A vízmérleg kiadási oldalát a párolgás, a leeresztés és a tó vízkészletét közvetlenül érintő vízfelhasználás jelenti.**

A Balaton stabil vízszintjét az utoljára 1976-ban felújított siófoki zsiliprendszer révén mesterségesen szabályozzák az Adria felett számított 104,5 méter középvízállásra. 2017-ben a legmagasabb átlagvízszint február 8-án 125 cm volt, az éves minimumot a tó szeptember 7-én érte el 86 centiméterrel. 2016-ban a Balaton nyári üzemi vízszintjét 10 centiméterrel kísérleti jelleggel megemelték, 2018-ban pedig a szabályozási vízszint-maximumát 110-ről 120 centiméterre emelték. A vízszint ingadozásának elkerülése érdekében a szakemberek a tómederben történő tározás növelésére törekednek.

A Balaton átlagos meteorológiai és hidrológiai viszonyok mellett lefolyásos tó. A sokévi átlag szerint az évente levezethető víz mennyisége megközelítőleg a tó felületére hulló átlagos csapadékmennyiséggel egyenlő. A Balaton vízháztartásában 2000 és 2003 között az egymást

követő csapadékhiányos évek következtében időtartamát és mértékét tekintve 1921 óta a legnagyobb negatív szélsőség jelentkezett. A tó vízgyűjtő területére hulló csapadék évi összege a 2000 és 2003 közötti négy év során minden évben elmaradt az átlagostól. Ebben az időszakban mintegy egyéves csapadékhiány halmozódott fel. 2004-ben és különösen 2005-ben a vízgyűjtőre hulló csapadék mennyisége meghaladta az átlagot, ennek hatására megkezdődött a tó feltöltődése, mintegy 5 éves időszak után 2005 szeptemberében a tóban már levezethető többletvíz-készlet állt rendelkezésre. A halmozódó csapadékhiány hatására 2000 és 2003 között erőteljesen csökkent a hozzáfolyás, 2002-ben és 2003-ban a hozzáfolyás évi összege a sokévi átlag alig egyharmad része volt.

Az átlagosnál csapadékosabb 2004. és 2005. évi időjárás hatására a hozzáfolyás számottevően növekedett, de még 2005-ben is csak a sokévi átlag mintegy négyötöd részét érte el. A 2006. év az átlagosnál kissé szárazabb volt, ezért a hozzáfolyás növekedése a korábbi, átlagosnál csapadékosabb két évben tapasztaltakhoz képest - csekélyebb volt, az éves összeg a sokévi átlag mintegy kilenczied részét érte el. 2007-ben a Balaton vízgyűjtő területére az átlagosnál mintegy 10 %-kal több csapadék hullott. Jellemző volt - különösen májusban és augusztusban a csapadék szeszélyes térbeli és időbeli eloszlása, amely a rövid idő alatt lehulló, nagymennyiségű csapadékok előfordulásában nyilvánult meg. A 2008. év a Balaton vízgyűjtő területén az átlagosnál szárazabb volt, a csapadék évi összege mintegy 18%-kal maradt el a sokévi középértéktől. Az előző évhez hasonlóan - különösen márciusban és a június- szeptember időszakban - 2008-ban is jellemző volt a csapadék szeszélyes területi és időbeli eloszlása.

A Balaton párolgása a 2000 és 2003 közötti időszakban összesen 233 tómm-rel haladta meg a sokévi átlagot. Ez a körülmény hozzájárult a deficités vízháztartási helyzet kialakulásához, azonban mértékét tekintve nem értékelhető kirívó szélsőségnek, hiszen az időszakon belül 2001-ben és 2002-ben a tó párolgása alig tért el az átlagtól. A Balaton vízháztartását jellemző integrált mutatószám a természetes vízkészlet-változás, amely a csapadék, a hozzáfolyás és a párolgás algebrai összegével egyenlő. 2000 és 2003 között a tó évi természetes vízkészlet-változása negatív előjelű volt, ami lefolyástalan állapot mellett azt jelenti, hogy a vízháztartási mérleg kiadási oldala (párolgás), meghaladja a bevételi oldalt (csapadék és hozzáfolyás) értékét. Ilyen vízháztartási szélsőség 1921 óta nem fordult elő. - 2004-től a természetes vízkészlet-változás újra pozitív előjelű volt, 2005-ben pedig évi összege gyakorlatilag megegyezett a sokévi átlaggal.

Bár a természetes vízkészlet-változás 2006. évi összege elmaradt a sokévi átlagtól, az évet a szélsőségektől mentes vízháztartási viszonyok jellemezték. 2007-ben a természetes vízkészlet-változás évi összege számottevően elmaradt a sokévi átlagtól. Ennek valószínű oka a hidrometeorológiai szélsőségekből származó vízháztartási szélsőségek (az átlagosnál jóval kisebb hozzáfolyás, az átlagosnál jóval nagyobb párolgás) jelentkezése volt. A tó természetes vízkészlet-változásnak 2008. évi értéke - 2000 óta immár ötször negatív előjelű volt, azaz a csapadék és a hozzáfolyás összege alacsonyabb volt a párolgás évi értékénél. A deficités vízháztartás elsődleges oka az igen alacsony 1921 óta a harmadik legkisebb - hozzáfolyás volt.

A BALATON VÉDELME

A közvélemény, az emberek általában hajlamosak pesszimistán megítélni saját lehetőségeiket abban, hogy mennyire képesek befolyásolni az olyan nagy horderejű kérdéseket, mint pl. éppen a Balaton állapota, vízminősége és ezáltal a látogatottság alakulása, az ott élők és az üdülővendégek helyzete. Általában hajlamosak minden intézkedést, tennivalót a hivatalos szervektől elvárni, és számonkérni az eredményeket. Pedig a civil szervezetek a maguk eszközeivel sok esetben többet tudnak elérni, mint a hivatalosak. Egyáltalán nem lekicsinyelendő a hatás, ami elérhető.

A Balaton vízminőségére a legnagyobb veszélyt a teljes vízgyűjtő területről érkező szerves terhelés – elsősorban a foszfor és nitrogén – jelenti. Logikus tehát a következtetés, hogy a jobbítás érdekében csökkenteni kell a tóba jutó P és N mennyiségét.

A következőkben felsorolunk jónéhány olyan tényezőt, melyek hatással vannak a tó szervesanyag-terhelésének alakulására. Érdekes tehát odafigyelni rájuk, mert ha mégoly kicsinek is érződik egy – egy ember által történő befolyásolási lehetőség,

összeadódva az egyes településeken, összeadódva a tópart 41 településén, összeadódva a vízgyűjtő 152 településén már jelentős eredmény érhető el.

A alábbiakban – korántsem teljes körűen – felsorolt tevékenységek mindegyike mindennapi életünkhöz tartozik, akár naponta végrehajtjuk, nem is gondolva arra, hogy éppen hozzájárulunk a tó gondjainak növeléséhez. A tevékenységek olyanok, hogy bárkinek lehetősége nyílik tudatosan a beavatkozásra, legyen az háziasszony, gépkocsivezető, horgász, telektulajdonos stb.

Vízhasználat mennyiségi csökkentésének fontosságát az jelenti, hogy még kis koncentráció esetén is tartalmaz szennyező anyagot, ami összegeződve már jelentős terhelést okozhat. Minden tétel, amit kivonunk, eltávolítunk, távol tartunk a tótól, javulást eredményez.

A vízhasználatok csökkentése mennyiségileg tudja befolyásolni a tó vízutánpótlását. Az összes engedélyezett vízkivétel (ipari, mezőgazdasági, ivóvíz) éves szinten nem jelentős, 2-3 tócm. A gyakorlatban soha nem használják ki a vízjogi engedélyekben rögzített kivehető mennyiséget, mégis a 2002. évben már a vízkivételek szigorú felülvizsgálatára is sor került.

A vízhasználat mennyiségi csökkentésének lehetséges módszerei:

- Az automata mosógép használatának mérséklése, vagy víztakarékos üzemmód alkalmazása;
- Autómosásra, kertlocsolásra hordókban összegyűjtött csapadékvíz, vagy saját kút vizének használata;
- A parti telkeken a tóból való szivattyús vízkivételek megszüntetése;
- A fürdőszobai és mosogatóra használt vezetékes víz mennyiségének csökkentése.

A szerves anyag mennyiségének csökkentését eredményező lépések:

- Rácsatlakozás a meglévő szennyvíztisztító-hálózatra;
- A csatornát helyettesítő derítők használatának megszüntetése;
- A parti telkeken a kisodródott szemét, hulladék rendszeres kiszedése;
- A településeken a csapadékvíz elvezető hálózat, kisvízfolyások tisztán tartása, az árkokból a lefolyást is akadályozó szemét, hulladék, lenyírt növényzet eltávolítása;
- A háztartási vegyszerek (pl. hypo stb.) használatának mérséklése;

- A háztartásban foszfátmentes mosópor használatának szorgalmazása;
- A strandokon a zuhanyozók használata;
- A strandokon napolaj használatának csökkentése;
- A strandokon, vízparton a WC használat fontosságának tudatosítása, ennek érdekében ingyenes WC használati rend kialakítása;
- Állati trágya elhelyezése,
- A vitorlás hajókon zárt rendszerű fekália tartály alkalmazása még akkor is, ha ez jelenleg még nem hatósági követelmény;
- Ehhez kapcsolódva a kikötőkben a tartályok ürítésére alkalmas szennyvíz-gyűjtő helyek kialakítása;
- Az állattartás során keletkező állati trágya szakszerű kezelésének, elhelyezésének megoldása;
- A gépkocsik fáradt olajának leengedésekor keletkezett hulladék elhelyezésének szakszerű biztosítása;
- A horgászok által előszeretettel alkalmazott "beetetés" során a vízbe szórt szerves anyag mennyiségének csökkentése.

Tegyünk együtt a környezetünkért!

Forrás:

<http://www.gwpmo.hu/publikaciok/a-balaton-vizminosegi-es-vizszintszabalyozasi-problemainak-kezelese/>
<https://www.vizugy.hu/uploads/csatolmanyok/44/balaton1.jpg>

TARR KFT.

SZEMÉLYES ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

Marcali, Marcali - Ügyfélszolgálat

8700 Marcali, Rákóczi u. 15.

Nyitvatartás: hétfő, kedd, szerda, péntek
8:00-16:00, csütörtök: 9:00-17:00, szombat
9:00-12:00

Telefonos elérhetőség:

Hívásfogadás minden nap 8:00-21:00 óra között a 1223-as rövid hívószámon, TARR vezetékes és TARR mobiltelefonról díjmentesen!

Impresszum

Mária Infó: havonta elektronikusan megjelenő újság. Felelős kiadó: Balatonmárfürdő Községi Önkormányzata, 8647 Balatonmárfürdő, Gróf Széchenyi Imre tér 9., Pf.:22. Tel.:06-85-375-266;

Nyilvántartási szám:

**163/743/1/2007.; ISSN 2062-6002 (online)
Felelős szerkesztő: Ács Réka; 0630-541-7865,
e-mail: acsreka1126@gmail.com**

Egy speciális festési technika első bemutatása

Szemáramlás (Eyeflow-Technik)

Leücz Károly-Czuel

Szemáramlás-Eyeflow-Technik

2017-2024 All rights reser

Helytörténeti Gyűjtemény és Galéria

8647 Balatonmáriafürdő,
Gróf Széchenyi Imre tér 9.

Megtekinthető 2024. július 27-től és szeptember 1-ig,
csütörtöktől vasárnapig, 17 és 19 óra között.

További információ kérhető a 06/303562117 telefonszámon.

